



Ženski sport.

Dr. V. Novák razpravlja v praškem »Sportsmanu« iz zdravniškega stališča o sportu in telovadbi žen. Ker je razprava zanimiva in aktualna tudi za nas, jo v izvlečku priobčujemo:

Postava žene, ki se močno razlikuje od moške, zahteva zase posebno prikrojenih telesnih vaj. Mnoge vaje, ki jih mož izvaja z lahkoto, bi mogle ženi škodovati. Ženi torej ni priporočati vsakega sporta in vsakega načina telovadbe in ženske morajo gojiti

vadbi proste vaje, vaje s kiji in palicami in slično. Izmed sportnih iger je priporočati v prvi vrsti roket in ameriški »wolley-ball«. Popolnoma neprimeren je za žensko nogomet. Nepriporočljiv je nadalje »hockey«, pri katerem je telo preveč v skrčenem položaju.

Telovadba na orodju (bradlji, drogu, konju) je zdravniško dognano za ženo škodljiva. Glavna teža ženskega telesa se namreč nahaja od pasu navzdol



Drsalna tekma na Bohinjskem jezeru: Inž. Jaroš v umetnem drsanju.

Fot. J. Kunaver.

sport in telovadbo mnogo bolj zmerno in previdno kot možje.

Gojiti je treba predvsem vaje, ki pospešujejo uglajenost oblik in gracioznost gibov. Vse ženske telesne vaje naj bi bile prikrojene tako, da se morejo izvajati brez vidnega napora, z lahkoto in eleganco; prehod v posamezne faze naj bo sukcesiven.

Med sporti so za ženo pač najprimernejši plavanje, drsanje in nekatere lahkoatletične vaje (tek na kratke distance 50 do 75 m, metanje največ 5 kg težke krogle, metanje žoge in kopja) ter pri telo-

in pri vesi na krogih, drogu itd. razmeroma šibko mišičevje rok, pasu in hrbta vsled tega preveč trpi. Pri moškem ustvarja močno razvito mišičevje močnega gornjega telesa vedno zlahka ravnotežje z razmeroma šibkejšim spodnjim delom.

Splošno so telesne vaje za ženske zelo koristne in dobrodejne, če se izločujejo preveliki napor in se tekmovanje omeji na najmanjšo mero. Ženske naj se vadijo največkrat trikrat na teden in vsak mesec naj se vršita kvečjemu dve tekmi. Posebej je treba še poudariti, da se ženske, posebno mlade deklice, ob red-

nem gibanju na svežem solnčnem zraku primeroma hitreje okrepé kot dečki. Izvanredno dobrodejno vpliva na deklice izvajanje telesnih vaj v z i m s k e m l e t n e m č a s u.



V orientacijo.

Že stari Grki in Rimljani so si bili v svesti, da sloni moč vse države na sposobnosti vsakega posameznega državljana. Zavedali so se, da zamorejo doseči sposobnost in moč le s sistematično in dolgotrajno telovadbo.

Tudi mi poznamo dolžnosti. Mnogemu smo se odrekli in mnogo žrtev smo doprinesli. A delati moramo in hočemo dalje. Naš narod je zdrav in močan. Štiri leta vojne pa seveda niso pretekla brez sledu. Treba nam je zaceliti rane, se dvigniti k moči in pripraviti za naloge, ki nas čakajo.

Glavna pot, ki pride pri tem v poštev, je okrepitev telesa potom sporta. Pred leti tega nismo potrebovali v toliki meri, ker ni bila naša naloga tako velika in ker smo bili pred vojno bolj trdni in zdravi nego sedaj.

Torej okrepitev telesa potom sporta!

Mi imenujemo sport vse, kar vodi v katerikoli obliki k telesni vzgoji. Ker je pa pri tem pojmovanju dokaj napačnega, je treba podati natančno razliko med telovadsko igro in sportom.

Telovadbo gojimo, kadar se udejevuje v različnih oblikah potom sistematičnega treninga kak naših naravnih gibov, kot n. pr. hoja. Tako tvorimo s hojo, tekom, plavanjem, drsanjem in hribolaztvom celo skupino naravnih telesnih vaj, katere izvršujejo skoro vsi ljudje, če tudi ne z namenom gojiti sport. Za telovadbo v tem smislu ne rabimo nikakega orodja, nikakih mehaničnih priprav, in ravno v tem obstoja nje posebnost, da jo lahko gojimo brez posebnih pripomočkov. Drsalka bi navidez nasprotovale temu dejstvu. Če pa natančno pomislimo, spoznamo takoj, da so le »obuvalo« (da se tako izrazim) specielno za dotično obliko terena. Ravnotako je palica hribolazcev le opora njihovim gibom.

Igralci kriketa, tenisa in nogometa se prav radi prištejajo v vrsto sportnikov. Vendar jih pa moram, ako se hočem točno držati pojma »sport«, uvrstiti v razred igralcev v pravem pomenu besede, ker sport kot tak obstoja le v čisto fizičnem delovanju, ki potrebuje mehaničnih sredstev, da proizvaja energijo in gibanje. Zato spadajo v kategorijo pravega sporta veslanje in jadranje, jahanje, borenje, streljanje, kolesarstvo in automobilizem. Medtem ko rabimo za igro predmete, ki so za vsakdanje življenje brez koristi in pomena, se poslužujejo vsi sportniki vedno kakih obče koristnih sredstev. Tu se pojavijo čoln, orožje, konj, stroji. Vse to služi ljudem, katerim je to obrt, kot n. pr. mornarjem, automobilistom, vojakom itd.

Sportnike pa zanimajo le v toliki meri, ker si s tem ohranjujejo zdravje in krepijo telo. Ljudje, katerim ni treba boriti se za vsakdanji kruh, se bodo gotovo posvetili sportu in ga vzljubili, toda sportniki ne bodo.

Nepotrebno bi bilo razpravljati še dalje o razločku med telesnimi vajami, sportom in telovadbo, pač pa je na mestu, da razmišljamo, v koliki meri koristi vsako zase posameznikom. Ako pomislimo,

da zahteva sport v splošnem dvojno delo, delo mišic in možgan, si bomo lahko izbrali pravo pot.

Brez dvoma je elementarno delovanje, katero zahteva sport, duševno. Vendar pa je mehanično delo v največ slučajih težavnejše in zahteva vedno pazljivost. Zato stopa v sportu izključno delovanje mišic v ospredje. Onim, ki delujejo duševno, katerih vsakdanje življenje pa je brez vsakega fizičnega dela, je priporočati edinole telesne vaje, — lahko atletiko, ker ta jih lahko oprosti prevelike duševne obtežitve. Za nje je prikladna turistika, tek, zlasti tek skozi gozdove. Onim pa, ki so brez posla — in takih je tudi danes še dovolj — je priporočati čisti sport. Ker ne delujejo niti duševno, niti telesno, je neobhodna potreba posvetiti se sportu, da si ohranijo fizično in psihično moč ter zdravje.

Kaj pa žene in mladenke, naše upanje? Ali se more žena posvetiti sportu v toliki meri kot moški? One žene, katere se bore za obstanek in so prisiljene trdo delati, imajo pač dovolj fizičnega dela; tudi večini žen, katere niso v prej opisanem položaju, skrbeti za svoj kruh, nudi delo in skrb v gospodinjstvu zadosti telesnega truda, da si ohranijo zdravje. In tudi onim, katerih edina naloga je izpolnjevati družabne dolžnosti, zadostuje njih fizično delo. Kar pa manjka ženam, to je gibanje v svežem zraku, prosi naravi, pravilno dihanje in širjenje pljuč, kar je sicer onemogočeno vsled moderne, a pretesne obleke. Zdi se, da je najprimernejša za ženo tennis-igra, ker žensko telo ni ustvarjeno za težje telesno delo, kot ga zahteva plavanje, telovadba ali celo tek. Res pa je, da je mnogo žen vzljubilo omenjene vrste sporta in da so dosegle lep uspeh.

Najbolj prikladna za žene je torej igra. Čisti sport goje tudi, vendar le redko in ne dolgo. Sicer je mogoče, da zadobi žensko telo potom dolgoletne vaje ono moč kot jo ima mož. Ne vidim pa, kaj koristi ženi gojenje sporta, ki ga drugače goje edino le moški, razen da izgubi svoje zmožnosti in oblike.

Ne le duševnim, temveč tudi telesnim delavcem se je mogoče posvetiti vsakemu sportu. Pravico do tega ima vsakdo. Nasprotja se bodo izenačila, ako si bo vsak v svesti, da bo sportno delovanje pripomoglo v telesnem in duševnem oziru k povzdigi našega naroda.



Sport v Afriki.

Pri vseh naravno zdravih kulturnih in »nekulturnih« narodih je sport razvit več ali manj, četudi ne v oni obliki kot pri nas. Zato je pričakovati, da tudi zdravi, krepki afrikanski narodi ne žive brez telesnih vaj. O stanju sporta pri rodu Vatusov nam poroča major von Wiese, ki se je leta 1907. udeležil velike znanstvene ekspedicije pod vodstvom vojvode Adolf Frid. Meklenburškega.

Vatusi so kamitsko plemo in bivajo v kraljestvu Ruanda v severovzhodu nekdanje Nemške Vzhodne Afrike. Na dvoru kralja se prirejajo od časa do časa velike slavnosti v zvezi s sportnimi tekmami. Vsled svojih lastnosti so Vatusi za lahko atletiko kakor ustvarjeni; njih uspehi na polju sporta so občudovanja vredni. Prebivalci so zdravi, močni in povprečna velikost doraslih znaša 2 do 2-25 m. Udi so v primeri s telesom enakomerno in dobro proporcionirani, pri tem pa zelo gibki.

Zlasti presenetljivi so njih uspehi v skoku na višino. Dolge in krepke noge ter roke nam pojasnujejo njih možnost. Prvovrstni skoki daleko presegaajo naše skoke.

Na preprost način se označi s koloma in vrvico skakalnica. Zalet je le kratek, toda izredno močan. Delovanje nožnih mišic je občudovanja vredno. Vatusi skočijo z zaletom v višino 2'45 m; celo skok na 2'50 m ni nič redkega. Za naše razmere je to skoro nemogoče. Za nas je skok 1'45 do 1'50 m že zelo dober uspeh. Von Wiese pripoveduje, da so mladi črnici za šalo skakali preko njega in druge gospode brez posebnega zaleta, 14 do 16 letni dečki skačejo do 2 m.

Zelo razvito je nadalje streljanje z lokom. Pri nas se goji ta sport le malo. Naša mladina si pač včasih napravi preprost lok in puščice. Pravih lokov in predvsem pravih puščic pa ni najti.

raznim letošnjim zimskosportnim prireditvam Sportne zveze v Bohinju (sankaška, drsalna, smuška tekma i. dr.) in si nabrali ob teh (ali pa ob drugih prilikah) razne lepe sportne motive in prizore ter druge pokrajinske posnetke iz Bohinja, z vljudno prošnjo, da blagovolijo vposlati svoje fotografične posnetke iz Bohinja, katere hoče Sportna zveza uporabiti v reklamne svrhe, informiranje tujcev in v svrhu uspešne reklame za nadaljnji razvoj zimskega sporta.

Format in papir naj je kakršenkoli že. Slike bo dala Sportna zveza kaširati na lepe kartone, ki se bodo razstavljali po razstavah in izložbah v vseh večjih centrih: Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in drugih večjih mestih po vsej Jugoslaviji, da spoznajo vsi zimski sportniki in drugi interesenti naš lepi jugoslovanski Davos — Bohinj!

Upamo, da se bodo vsi fotografi drage volje



Skupina tekmovalcev smuške tekme v Bohinju.

Fot. F. Vesel.

Lok je, kakor znano, pri črnih nevarno orožje. Udeleženci ekspedicije so poskusili napeti tak lok. Toda zaman. Mladi zamorec pa napne 1'50 m dolgo vrvico, ki je skrajno napeta, z lahkoto. Na 100 m daljave zadenejo s sigurnostjo. Puščice so umetno izrezljane in fino izdelane.

Ravno tako večji in spretni so v metanju kopja. Kopja so dolga do 1'30 m in dosti debela. Mečejo jih do 300 m daleč; komaj verjetno. Toda evropski gosti so daljave izmerili. Prigodilo se je, da so se lesena elastična kopja zaradi vibriranja v zraku razdrobila.

Kadar se Vatusi toliko »pokulturijo«, da jih bo dovedla pot tudi na mednarodne sportne prireditve, bodo postali kaj opasen konkurent današnjim sportnim prvakom.



Fotografi!

Načelstvo zimskosportne sekcije Sportne zveze se obrača tem potom na vse amateur-fotografe kakor tudi fotografe po poklicu, ki so prisostvovali

odzvali naši prošnji, vpoštevajoč to velevažno akcijo za nadaljnji razmah zimskega sporta po Jugoslaviji, ter jamčimo vsem gg. darovalcem, da hočemo — kar je samoobsebi umevno — čuvati njih avtorsko pravo.

Fotografične slike — kolikor največ mogoče posnetkov v več kopijah — naj se blagovolijo nasloviti na naslov: Sportna zveza, Ljubljana, Narodni dom.



Glavna skupščina L. N. P.

(Konec.)

Tekom sezone je bilo poklicanih mnogo nogometašev v vojaško službo. Podsavez je napravil korake, da bi se ti vpoklicanci določili za službo v lastnem domačem kraju; akcija se, žal, ni posrečila, kakor se je izjalovila tudi akcija za odpravo davkov in za ugodnosti na železnicah.

Dnevni časopisi so razen nekaterih častnih izjem le malo podpirali sportno gibanje. V »Sportu« pa je imel podsavez trdno oporo in veliko pomoč v poslovanju in propagiranju sporta. »Sport« se je proglasil za službeno glasilo L. N. P. in zahtevalo se je od klubov, da ga podpirajo. — Prvenstvene tekme je razpisal podsavez v pomladni in jesenski sezoni. Pomladansko prvenstvo se je pričelo 25. maja in končalo 8. av-

gusta. Prvenstvo je izvojeval brez resne konkurence S. K. Ilirija, Ljubljana, sledili so mu SV. Rapid, Maribor, S. K. Herta, Maribor, S. K. Slovan, Ljubljana, S. K. Rote Elf, Maribor, in S. S. K. Maribor. Dne 11. avgusta se je priredila tekma mest Ljubljana—Maribor, ki je končala z rezultatom 3:1, 5. avgusta se je vršila v Ljubljani tekma med izbirnim moštvom ljubljanskih akademikov in komb. moštvom Ilirija-Slovan (rez. 4:3). 20. avgusta je igral S. K. Ilirija kot reprezentativno moštvo L. N. P. v Zagrebu proti naši anverski reprezentanci 0:1. V Sportnem tednu je sodeloval L. N. P. z dvema tekmama. V prvenstvenih tekmah jesenske sezone je igralo že 18 klubov, razdeljeno v okrožja Ljubljana, Celje in Maribor. Prvenstvo Ljubljane je pripadlo S. K. Ilirija, prvenstvo Celja S. K. Celje in prvenstvo Maribora SV. Rapid. V finalnih tekmah je zmagal zopet S. K. Ilirija, drugo mesto je dosegel SV. Rapid in tretje S. K. Celje. V II. razredu je dosegel prvo mesto v ljubljanskem



Smuška tekma v Bohinju: Cilj juniorjev.

Fot. J. Kunaver.

okrožju S. K. Hermes, drugo S. K. Primorje, v celjskem okrožju S. K. Svoboda prvo mesto in A. S. K. Vojnik drugo mesto, v mariborskem okrožju prvo mesto SV. Vesna. L. N. P. deli svoje člane v prvi in drugi razred; v I. razredu so: S. K. Ilirija, S. K. Slovan, S. K. Svoboda (vsi Ljubljana), S. K. Celje, Atletik-sportklub (oba Celje), SV. Rapid, S. K. Hertha, S. K. Rote Elf, S. K. Maribor (vsi Maribor); vsi ostali klubi tvorijo II. razred. — Ker je vsakemu nogometišu potrebna tudi lahka atletika, se je odredil obvezen trening lahke atletike in obvezna udeležba pri lahkoatletičnih tekmah Sportnega tedna. Pohvalno je omeniti v tem oziru Ilirijo, Jadran, Atletik S. K. Celje, Sparto, ki so postavili večino tekmovalcev. — V poslovanju je delala težkoče neenotnost jezika. Zato je sklenil upravni odbor predlagati današnji skupščini, da se uvede jugoslovanski poslovni jezik, veljaven tako za stike klubov z L. N. P., kakor tudi za stike klubov med seboj. — Kazenski odbor sicer ni imel mnogo

posla, vendar pa se je opazilo med igralci mnogokrat premalo discipline in premalo sportne zavesti. Klubi naj poučno vplivajo na svoje članstvo, da se je vesti sportno povsod, ne samo na sportnem prostoru, temveč tudi v privatnem življenju. Zlasti mariborski klubi naj se strnejo in se potrudijo odpraviti napake, ki tišče ob tla mariborski sport. Nered, nedisciplina in incidenti povzročajo slab obisk, omalovaževanje sporta in nasprotovanje oblastev. — Kazenski odbor je izdal v preteklem letu 9 zbran igre, 9 ukorov in 2 opomina. — L. N. P. šteje konec sezone 20 članov, 18 rednih in 2 začasna. Klubi imajo v nogometnih sekcijah skupno 876 aktivnih nogometašev in 253 naraščaja. 7 klubov ima med drugim tudi lahkoatletične sekcije s skupno 208 člani. — Upravni odbor je resil tekom leta 1920 707 dopisov in razposlal 253 lastnih pisem.

II. tajnik gosp. V. Vodišek kritizira površno prijavljanje igralcev. Ko je prevzel svojo funkcijo, je bilo med približno 800 prijavami komaj 100 pravih. Izvesti se je moralo vsled tega celo verificiranje še enkrat in je sedaj pravilno prijavljenih 398 igralcev. 2 kluba nista poslala še nobenih prijav. Zahteva ponovno, da prijavljajo klubi le igralce, ki prihajajo v poštev za javne prvenstvene ali prijateljske tekme in da ne otežkočujejo evidence z nepotrebnimi prijavami.

Poročilo blagajnikovega namestnika F. Jerale izkazuje 48.560 K denarnega prometa. Podsavez zaključuje sezono z izgubo 960 K.

Na predlog revizorjev se je odstopajočemu odboru podelil absolutorij.

V nov upravni odbor so bili izvoljeni skoro soglasno sledeči gg.: predsednik rav. A. Jug, podpredsednik E. Betetto, I. tajnik prof. Birsa, II. tajnik V. Vodišek, blagajnik F. Jerala, odborniki dr. Molé, Bašin, Kralj, Pretnar Sl., dr. Kloar, Rebeuscheg, dr. Gross, Šepec R. in v revizijski odbor gg. Mlinar, Pogačar J. in Kunaver.

O programu za leto 1921. je referiral g. Betetto. Skupščina je odobrila sledeče njegove predloge:

Teritorij L. N. P. se sportno-upravno razdeli v tri okrožja: ljubljansko, celjsko in mariborsko. Vodstvo ljubljanskega okrožja obdrži neposredno upravni odbor podsaveza sam. Vodstvo celjskega, oziroma mariborskega okrožja prevzame poseben petčlanski pododbor, ki sestoji iz odbornikov, ki jih ima Celje, oziroma Maribor v upravnem odboru L. N. P., in iz nadaljnjih treh zastopnikov celjskih, oziroma mariborskih klubov. — Ti pododbori so eksekutivni in informativni organ L. N. P. Njihov delokrog ostane omejen na lokalne zadeve po direktivah L. N. P., zlasti pa 1. na izvedbo prvenstvenih tekem in njih finančni obračun, 2. skrb, da se klubi zedinijo, da se priredi najmanj en sportni prostor za lahko atletiko, 3. lokalno sportno vodstvo klubov. Splošno vodstvo in upravno poslovanje ostane neizpremenjeno v rokah upravnega odbora L. N. P., kateremu so pododbori odgovorni in ki jih more vsak čas razpustiti. — Upravni odbor ima izdelati točen poslovnik za te pododbore.

Uvede se obvezen lahkoatletičen trening za vsa nogometna moštva. Podsavez bo skušal prirediti atletične tekme v Ljubljani, Celju in Mariboru. Upravni odbor izdelava enoten načrt za trening nogometnih moštev L. N. P.

Vpeljejo se prvenstvene tekme rezervnih moštev.

Urediti se ima vprašanje nogometnih sodnikov. Vsak klub je dolžan dati podsavezu v ta namen na razpolago primerne osebe. V Ljubljani, Celju in Mariboru naj se skušajo ustanoviti kurzi za nogometne sodnike.

»Sport« ostane še nadalje službeno glasilo L. N. P. Klubi ga imajo med svojimi člani intenzivno propagirati. V poročevalske svrhe naj se skuša pritegniti v prvi vrsti sekcija nogometnih sodnikov.

Klubi imajo dopisovati podsavezu in med seboj zključno le v jugoslovanskem jeziku.

Proučilo se bo vprašanje zavarovanja igralcev proti nezgodam.

V sporazumu s Sportno zvezo se bo delovalo na to, da se odpravijo ali znižajo davki na sportne prireditve in da se dosežejo ugodnosti na železnicah.

O reviziji pravil in poslovnikov se v podrobnem ni razpravljalo, sklenilo se je pa predlagati glavni skupščini J. N. S.: 10 % odbitek čistega dobička prvenstvenih tekem v korist saveza naj se odpravi in obdrži le oddaja 10 % v korist podsaveza. — Splošni pravilnik naj nudi zaščito tudi igralcem v vpoštovanju vrednih slučajih na ta način, da se sme po upravnih odborih dovoliti igralcem jeseni konec sezone prost prestop v drug klub, ako morejo dokazati tehtne razloge. — § 13. prvenstvenih tekem naj se glasi: Moštvo, ki je v prvenstveni tabeli prišlo na poslednje mesto I. razreda, in moštvo, ki je doseglo prvo mesto II. razreda, igrata med seboj kvalifikacijsko tekmo. Zmagovalec v tej tekmi pride v I. razred.

Skupščina je sklenila soglasno resolucijo na vsa kompetentna oblastva proti obdavčenju in izkoriščanju sportnih klubov.

G. inž. Bloudek je razpravljajal o hibah sedanjega našega nogometa. Zlasti je kritiziral surovo igro, ki se je jela v poslednjem času uveljavljati v nekaterih moštvi. Pozval je L. N. P., naj stori vse, da se surova igra že takoj v početkih zatre. Vplivati morajo na to v prvi vrsti sodniki, tem pa naj dá stroge direktive zopet podsavez. Vpliva naj se nadalje poučno tudi na publiko, ki je dostikrat sokriva, da postanejo igralci surovi in vehementni. Gg. Bašin in prof. Birsa priporočata uvesti na sportnih prostorih nekako sportno policijo. Mladim klubom naj v začetku pomorejo starejši klubi z učitelji, trenerji za nogomet in za lahko atletiko.

G. Gorec apelira ob zaključku na skupščino, naj pomaga pri sotrudništvu za »Sport« in stori vse, da se list izpopolni, še bolj razširi in udomači.

I. redna glavna skupščina L. N. P. se je izvršila v vzornem redu in disciplini in je bila lepa, dostojna manifestacija sportne misli.



Plitvička jezera in zimski sport. V Jugoslaviji izven Slovenije nimamo v splošnem veliko prilike gojiti zimski sport. Zato vlada v zimskosportnih krogih veliko zanimanje za vprašanje, bo li mogoče v okolici divnih plitvičkih jezer gojiti vse panoge zimskega sporta. Pred kratkim se je ustanovilo društvo »Plitvička jezera d. d.«, ki je stavilo v svoj program tudi propagando zimskega sporta. Zanimivo je konstatirati, da je to prvič, da se je našel kapital, ki se zanima tudi za sport.

Drzalne tekme na Vrbskem jezeru so se vršile 20. februarja in so imele značaj prvenstvenih tekem Avstrije. Dosegli so se sledeči uspehi: Tek na 500 m: Helm. Kofler 50⁰/₁₀; tek na 1500 m: Bombig 2 : 43; tek na 5000 m: Bombig 9 : 48⁰/₁₀; tek juniorjev na 1000 m: Schilling 1 : 54⁰/₁₀; tek juniorjev na 1500 m: Briggel 2 : 51⁰/₁₀. — V mednarodnih konkurencah so dosegli v teku na 500 m: Kofler 50⁰/₁₀; v teku na 1500 m: Bombig 2 : 40⁰/₁₀; v teku na 5000 m: Bombig 9 : 33⁰/₁₀.

Tekma za bavarsko smuško prvenstvo se je vršila v Partenkirchenu. V teku na 14 km je dosegel prvo mesto dr. Hanemann z 1 : 00 : 44²/₅, v teku z zaprekami pa Schaarschmidt s 3 : 35. Ta je zmagal tudi v skakalnih tekmah s skokom na 25 m.

Nordijske smuške tekme. Kot predigra k velikim holmenkollskim tekmam se je vršila smuška tekma na znamenem nordijskem smuškem terenu Arl pri Ostersundu. Proga je bila dolga 30 km; doseženi časi so naravnost krasni. Najbolje so vozili: Niku (Finska) 2 : 25 : 38, Evjen (Norveška) 2 : 31 : 05, Torkel Persson (Švedska) 2 : 31 : 59. V konkurenci moštev so dosegli dobre uspehe: Moštvo smuške trupe iz Drontheima 7 : 46 : 23, moštvo smuškega kluba v Oestersundu 7 : 47 : 37, finsko moštvo 7 : 59 : 41 in drugo moštvo iz Drontheima 8 : 08 : 40. Uspeh finskega tekača Nikua je izvanreden. Največje strmine je premagal z lahkoto v polnem teku.

Holmenkollske tekme. Drugi del svetovnih tekem na Holmenkollu je obsegal tekmovanje v skoku. Krasno vreme je privabilo na tekmovališče okrog 50.000 gledalcev, ki so z napeto pozornostjo sledili dogodkom na skakalnici. Tekme so potekle vseskozi izborna. Tekmovalci sicer niso dosegli uspehov lanskega leta, kar se tiče daljave skokov, pač pa so jih prekoračili glede načina izvedbe. Do 90% vseh skokov se je končalo brezhibno in stoje. Tekmovalcev je bilo nad 300. Zbrali so se najboljši tekači in skakalci vseh nordijskih dežel. Tekmovali so v

dveh razredih. Prvi razred je bil dostopen za vse tekmovalce, ki so bili že dobili kako nagrado v mednarodnih tekmah, v drugem razredu so tekmovali ostali. V prvem je zmagal v kombiniranem teku na 17 km Norvežan Thorleif Hang, zmagalec v teku na 50 km. Dosegel je čas 1 : 25 : 43 ter skoke od 32—34 m daljave. Dobil je kraljevi bokal. V drugem razredu je odnesel prvo mesto Norvežan Horne Mjardal, ki je prevozil progo v 1 : 33 : 35 in skakal od 24—30 m daleč. V tekmi juniorjev je bil prvi



Iz skakalne tekme: Padec inž. Jaroša.

Fot. J. Kunaver.

Niels Hejerdal z 38 m, drugi pa njegov rojak Fritz Jansen s 36 m. Med seniorji je zmagal Johann Kristoffersen s skoki od 35—38 m, dočim je dosegel drugi, Birger, 37 m.



Zagreb, 6. III.: Prvenstvene: Gradjanski : Šparta 5 : 0, Croatia : Ilirija 3 : 2.

Zagreb, 27. II.: Šparta : Slavija 7 : 2, Ilirija : Victoria 5 : 2, Penkala : Grafika 3 : 0. Vse tri prvenstvene tekme, Šparta se nahaja zopet v dobri formi.

Beograd, 6. III.: Jugoslavija : Hašk, Zagreb 1 : 1.

Wien, 6. III.: Prvenstvene: Rapid : Admira 3:1, Hakoah : Amateure 1:0, WAC : Wacker 2:1, WAF : Floridsdorf 1:0, Vienna : Sportklub 1:0, Rudolfshügel : Simmering 2:1. Večina rezultatov nepričakovanih.

Wien, 27. II.: Igre za avstrijski pokal: Rapid : Amateure 3:3, Rudolfshügel : Simmering 7:0, Floridsdorf : Ostmark 2:1, Lagerhaus (tretjerazreden klub) : Admira 2:1, Hakoah : Mödling 4:1, Sportklub : Bewegung 10:3, Hertha : Red Star 4:2, Donaustadt : Slovan 1:1, Germania : Mariental 12:2, Waf : Donauefeld 3:1.

Berlin: Hamburg : Berlin 1:0.

Turneja Sp. Ver. Fürth: proti Internazionale v Milanu 5:0, SV. Schaffhausen 6:0, Freiburger FC 2:1, Old boys, Basel 1:1.

München: Zapadna Nemčija : Južna Nemčija 1:4.

Budimpešta: MTK : Törekves 7:0, FTC : MAC 5:0, UTE : Kispesti 0:0.

Praga, 27. II.: Hanacka Slavia, Kromeriz : Slavia 3:2, iznenadenjel Sparta : Meteor Vinohr. 4:2, Victoria Ž. : Slavoj Ž. 5:1, DFC Praga : DFC Jablonec 5:0.

Englisch Cup: Drugorazredni Hull City porazi Burnleya, zmagovalca v 24 zaporednih tekmah, s 3:0, Everton : Newcastle U. 3:0, Tottenham : Southend U. 4:1, Chelsea : Plymouth 0:0.

Švedski v Jugoslaviji. Pogajanja s Švedsi so končana in njih prihod je zasiguran. Gostovanje Švedov v Jugoslaviji je prava sportna senzacija. Vsakomur je dobro znano, na kako visoki stopnji sportnega razvoja stoji kulturni švedski narod. Kot nogometaši reprezentirajo poleg Dancov in Norvežanov najboljši kontinentalni razred. — Na binoštni ponedeljek se bo vršila v Zagrebu igra dveh reprezentativnih moštev. Neugodno za nas je, da nas je zatekla reprezentativna igra ob začetku sezone, ko pravzaprav ne znamo ničesar o jakosti vodilnih klubov, niti glede forme niti glede kondicije in momentane sposobnosti. Zato bo jako težko sestaviti naše nacionalno moštvo.

Švedska reprezentacija igra na velikonočni ponedeljek v Zagrebu proti reprezentaciji Jugoslavije. Tekma je največjega pomena za naše mednarodne stike, JNS ji bo gotovo posvetil potrebno pozornost. Naše reprezentančno moštvo bo sestavljeno najbrže izključno iz igralcev zagrebških klubov. V prvi vrsti pridejo v poštev: gol:



Sankališče Belvedere v Bohinju.

Fot. F. Vesel.

Vrdjuka (Gradj. SK.), backi: Sifer (Gradj.) in Golner (Gradj.) ali Pažur (Conc) ali Zupančič (Hašk), halfi: Rupec (Conc), Vragović (Gradj.) in Dubravčić (Conc) ali Tavčar (Ilirija, Ljubljana) ali Cindrić (Conc), forward: Červený (?) (Conc), Heinlein (?) (Gradj.), Perška (Gradj.), Granec (Gradj.). Za levo krilo pride v poštev v Zagrebu edino Sojat (Hašk). V poštev bi prišel pred njim po našem mnenju Vidmajer (Ilirija, Ljubljana), ki je v izborni kondiciji

in v polnem treningu. — Tekmo bo sodil najbrže dunajski sodnik Meisl ali Retschury.

Omejitev prijav v L. N. P. je izzvala v splitskem Jadranskem sportu in zagrebški Ilustrovani športski reviji kritične članke, ker je L. N. P. tozadevno objavo premalo točno formuliral. L. N. P. namreč popolnoma pravilno in v smislu splošnega pravilnika J. N. S. zahteva, da se mu prijavijo vsi igralci, s katerimi hočejo klubi nastopati v javnih tekmah — prijateljskih, prvenstvenih ali mednarodnih —; razvidno je to že iz službenih objav L. N. P. v 6. št. Sporta, kjer se klubom strogo prepoveduje nastopati z drugimi kot prijavljenimi igralci. L. N. P. smatra pa, da je brez praktične vrednosti in le v otežkočanje evidenčnega dela, ako mu klubi javijo člane, ki ne nastopajo v javnih tekmah. Preteklo sezono so imeli klubi, ki so postavili komaj dve moštvi, prijavljenih po 60 do 100 igralcev. Podsavez je vsled tega začetkom leta 1921. vse prijave revidiral — to napravi vsako leto tudi n. pr. Österr. Fußball-Verband — in dovolil vsakemu klubu za začetek sezone le po 30 prijav. Nove prijave tekom leta 1921. se bodo seveda brez zadržka provedle neglede na začetek sezone določeno število 30, ob začetku sezone 1922 pa se bodo prijave zopet revidirale. Da bi se podsavezji, ki sprejemajo prijave kar ad infinitum, ob dosednji praksi v svoji evidenci spoznali, je zelo dvomljivo že za sedaj, za čas po dveh ali treh letih pa popolnoma izključeno. Klubi prijavijo v sedanjih razmerah v številu 30 lahko tudi one igralce, na katere stavijo upe za bodočnost in ki za enkrat še ne nastopajo javno, da na ta način preprečijo njihov prestop v druge klube. Tudi te vrste interesi posameznih klubov torej po tej določbi niso prizadeti. Kadar bo dejanski položaj zahteval drugih določil, jih bo L. N. P. brez dvoma takoj ukrenil. Ukrep L. N. P. po svojem smislu nikakor ne krši splošnega pravilnika J. N. S. — Gospoda H. B. v Splitu zagotavljam v dostavek k odgovoru uredništva Ilustr. Š. R., da pri nas splošni pravilnik J. N. S. že toliko poznamo, da ni potrebno pozivljati J. N. S. za intervencijo v tako samoobsebi razumljivi zadevi. B.

Profesionalisti proti amaterjem. V Londonu se je vršila te dni jako napeta nogometna igra med profesionalnim moštvom Woolwich Arsenalom in amaterskim moštvom cambridgeske univerze. Po ostrem boju so končno zmagali profesionalisti s 3:2.

Nočne tekme. Na Angleškem se je pred kratkim odigrala ženska nogometna tekma pozno v noč. Zaradi tega je moralo biti igrišče razsvetljeno z močnimi reflektorji, ki so bili postavljeni na vsakem oglu igrišča. Razumljivo je, da je taka razsvetljava motila igralce.

10.000 frankov je posodil upravni svet mesta Lausanne nekemu nogometnemu klubu, da si zgradi tribuno za gledalce. Kje je kaj podobnega pri nas?

Prvo žensko nogometno »moštvo« v Nemčiji se je sestavilo leta 1920. v Chemnitzu. Ne ve se še, kakšno stališče je zavzel proti temu nemški nogometni savez.

Štajerska proti zapadni Ogrski. Reprezentacijska tekma obeh dežel se bo vršila 12. julija.

Prenapetost v sportu. — **Samomor nogometnega igralca.** Francoski časopisi prinašajo vest, da si je neki mlad nogometni igralec iz Bilbao vzel življenje iz razočaranja, ker je njegov klub izgubil neko važnejšo igro.

Upravičeno razburjenje vlada med nizozemskimi nogometaši. V kratkem se bo namreč predložil zakon o nedeljskem miru. Vsled tega bi morale izostati ob nedeljah vse prireditve, torej tudi nogometne igre. Razumljivo je, da bodo proti temu merodajni krogi najostreje protestirali.

Stadion za 30.000 gledalcev bodo zgradili v kratkem v Frankobrodu. Stroški so proračunani na 1,750.000 mark. Od tega zneska bo plačala država 500.000 mark.



Turnir v Nizzii. Turnir je potekel jako napeto. V single-igri je zmagal A. R. F. Ringscote v boju z Gerbaultom v 3 : 6, 6 : 1, 6 : 3. V damskih konkurencah je odnesla zmago Mlle. Lenghlen proti Miss Ryan s 6 : 0, 6 : 2.

Tenis-turnir v Monte Carlu se je pričel te dni. Med udeleženci se nahajajo nekatere znamenite osebnosti na tem polju, kakor Gardon Lowe, Wallis-Myers, Gerbault.

Tenis-turnir v Nizzii. V zaključnih igrah so igrali z ne navadno eleganco. V trdem boju s Colonelom Ringscote je zmagal F. Gordon Lowe s 6 : 3, 6 : 4, 6 : 1. V mešani double-igri je dosegel zmago par Ringscote in gđč. Lenghlen nad dvojico Lowe in Miss Ryan s 6 : 2, 6 : 4. Jako napeta je bila double-igra Lowe Ringscote proti grofu Soumarakovu in M. A. Gerbaultu. Vsled slabe igre Gerbaulta ni mogel doseči sicer izboren Rus zmage, ampak je bil tepen s 6 : 0, 6 : 4, 6 : 4.

Suzana Lenglen, svetovna prvakinja v tenisu, igra tudi važno vlogo na turnirju v Nizzii. V single-igri proti Mlle. Siguin, znani izborni igralki, je dosegla Lenglen krasne uspehe 6 : 0, 6 : 0. Mlle. Lenglen je sprejela ponudbo ameriške »United States Lawn-Tennis Association« in se bo udeležila velikih ameriških tenis-turnirjev.



Veliko modno darilo Grand Prix Dunaja, za katero se bo vršilo tekmovanje ob koncu derby-dirke, se je zvišalo na 500.000 K za zmagovalca.

700.008 funtov sterlingov, v našem denarju okoli 400 milijonov kron so izplačali l. 1920. na Angleškem kot darila pri trabnih dirkah. Od tega odpade na Škotsko 25.000 funtov, na Irsko 75.000 funtov.

Angleški derby se bo vršil letos 1. junija.

Za 34.261.205 mark daril se je razdelilo l. 1920. na nemških dirkališčih; k temu pride še 2.498.878 mark nagrad za konjereje. Prijavnine se je vplačalo 4.000.400 mark. Tekom 289 dni je startalo 11.967 konj v 1798 dirkah.



Novo dirkališče v Marseillu se je otvorilo 30. januarja.

Bruseljsko zimsko dirkališče. Zimsko prvenstvo mlajših belgijskih dirkačev je bilo jako dobro udeleženo in je končalo z zmago Boogmana v 1 : 09 na 750 m. Drugi je bil Ingdghem, tretji Verbist. Mednarodna tekma je tvorila drugo točko dneva. Berthet, Girardengo in Olsmedt so bili na programu. Tekma se je vršila na 10 km kot zasledovalna tekma. V prvem teku je zmagal Francoz Berthet, ki

je dohitel Belgijca Desmedta v 13 : 21'1 za 10 km. V drugem teku je premagal Berthet Italijana Girardengo po 9900 m v 13 : 33'1. V tretjem teku je zmagal Desmet, ki je Girardenga po 6400 m dohitel in v 8 : 10'2 premagal.

Pariško zimsko dirkališče je imelo zanimiv dan v dirki za darilo Paul Dangla na 80 km z motornim vodstvom. Boj se je vršil med Sérèsjem, Linartom in Amerikancem Carmanom. Zmagal je Carman v 1 : 11 : 11'7, drugi je bil Linart, 180 m za njim, tretji Sérès 850 m za njim.

Novo cementno dirkališče v Parizu gradi dosedanji lastnik dirkališča Prinsepark, Pierre Benoist. Dirkališče bo imelo 200 m in bo zidano v sredini notranjega mesta.

Kolesarska svetovna prvenstva. V prisotnosti delegatov Amerike, Danske, Češkoslovaške, Belgije, Spanije, Luksenburške, Francije, Švice, Nizozemske in Italije se je vršil 33. kongres mednarodne kolesarske zveze »Union Cycliste Internationale«. Veliko se je razpravljalo o svetovnih prvenstvih, ki se bodo letos vršila v Kodanju. Program je sledeč: 31. julija amatersko svetovno prvenstvo na 1 km in izbirna dirka za svetovno prvenstvo na 50 km, za kolesarje profesionaliste pa na 100 km. 2. avgusta svetovno prvenstvo na 100 km za profesionaliste. 4. avgusta svetovno prvenstvo na 100 km za amaterje. 7. avgusta svetovno prvenstvo na 1 km za profesionaliste. Leta 1922. se bodo



Joža Pogačar (S.K. Ilirija), prvak v smuškem skakanju.

vršile tekme za svetovna prvenstva v Liverpoolu, l. 1923. pa v Švici. Konkurence za prvenstvo Evrope se ne bodo več vršile.

Mednarodna zveza motociklističnih klubov je zborovala te dni v Bruslju. Zastopane so bile Amerika, Belgija, Danska, Anglija, Francija, Italija, Švedska in Svica. Norveška in Holandska sta opravičili odsotnosti. Sklenila se je predvsem razdelitev motociklov v kategorije, ki bodo merodajne za vse razpise tekem. Pet kategorij se deli v A-oddelek s cilindrsko prostornino do 250 kubičnih cm, teža 60 kg, premer pnevmatike 50 mm; B-oddelek: 350 kub. cm, 75 kg, 55 mm; C-oddelek: 500 kub. cm, 85 kg,

60 mm; D-oddelek: 750 kub. cm, 100 kg, 65 mm; E-oddelek: 1000 kub. cm, 120 kg, 75 mm. K temu prideta še dva oddelka motociklov s stranskim sedežem, in sicer F-oddelek: 600 kub. cm, 125 kg, 75 mm; G-oddelek: 1000 kub. cm, 160 kg, 75 mm.



Nemški rekordi. Kot nove rekorde so proglasili: tek na 300 m (Reinhardt) 36'1, tek na 10 km (Rietz) 33 : 13.2, tek na 15 km (Ruppert) 51 : 25, na 20 km (Blankenburg) 1 : 9 : 59.5, na 25 km (Ruppert) 1 : 28 : 9.7 in tek v paru na 1 uro (Bäumel-Ruppert) 20:227 km.

Svetovno prvenstvo v srednji teži. Jack Britton in Kid Lewis sta si topot stala že dvajsetič nasproti. Oba sta vredna zastopnika svojega razreda in boji med njima so tvorili stalno senzacijo v amerikanskem sportnem življenju. Britton je zmagal petkrat, Lewis trikrat, ostali boji so bili neodločni. Leta 1917. je vzel Lewis Brittonu naslov šampiona in ga obdržal do l. 1919., ko si ga je zopet priboril Britton. V zadnji borbi je prišlo do velikih škandalov, ki pa v Ameriki pri taki priložnosti niso nič kaj redki: tako je nastal pravcati pretep med gledalci in borbema. Končni zmagalec je ostal Britton.

Češkoslovaški rekordi leta 1920. Marš na 10 km: 51 : 51.2; tek na 10 km: 34 : 20; tek na 800 m: 1 : 52.8; tek na 20 km: 1 : 14 : 01.4; skok v višino z mesta 144.3 cm; marš na 1500 m: 4 : 02.2; tek 5×100 z zaprekami: 59.6; tek na 19 km: 1 : 39 : 47.4; tek na 400 m: 52.6.

Guillemont v Ameriki tepen. Francoski prvak v teku, Guillemont, se je udeležil koncem februarja mednarodnih tekem v teku na 300 m v New Yorku. Guillemont si je poškodoval nogo in je zaostal ter dobil le četrto mesto. Tekmo je dobil Ray (Illinois) v 8 min. 41¹/₅ sek.

Stafetni tek za London-Brighton. Surrey Athletic Club je priredil na 84¹/₂ km dolgi progi London-Brighton stafetni tek, katerega se je udeležilo 10 tekmovalcev. Delne proge so znašale od 7 do 8¹/₂ km. Zadnji tekmovalec je došel v Brighton v 4 : 39 : 13.6; dosegli so torej na uro povprečno hitrost 17.8 km.

Lahkoatletične konkurence med štirimi državami: Anglijo, Francijo, Italijo in Belgijo se bodo vršile o Binkoštih v Londonu. Tekmovanje bo obsegalo tek na 100, 200 in 400 jardov, 1, 3 in 15 angleških milj, štafetni tek na 1 miljo in distančni marš na 10 angleških milj.



Ljubljanski nogometni podsavez.

Vse dopise na LNP je odslej nasloviti: Ljubljanski nogometni podsavez, Kersnikova ulica št. 3/I. Denarne pošiljatve je nasloviti na blagajnika LNP g. Franca Jerala, Ljubljana, Ljubljanska kre-

ditna banka. — Dopisovanje se mora vršiti le v jugoslovanskem jeziku; dopisi v drugih jezikih se ne bodo reševali.

Klubi LNP, katerih sedanji naslov se ne vjema z objavo v »Sportu« št. 17 od 17. oktobra 1920, oziroma ki imajo v tej objavi nepopoln naslov (ulica, št.), naj LNP nemudoma javijo točne sedanje naslove.

V smislu sklepa glavne skupščine se osnujejo v Celju in Mariboru poslovni pododbori LNP. Pozivljajo se gg. Kloar in Rebeuscheg za celjsko okrožje in g. R. Šepec za mariborsko okrožje, da skličejo med 18. in 20. t. m. okrožni zbor klubov. Za udeležbo so merodajne določbe pravil glede glavnih skupščin (vsak klub dva delegata s pooblastilom in pravico enega glasu). Zborov se udeleži nadalje z glasovalno pravico zastopnik upravnega odbora LNP; podsavez je treba o zboru pravočasno obvestiti. Do konstituiranja pododborov imajo sestaviti imenovani gg. informativno sportno-tehnično poročilo za svoje okrožje in voditi evidenco objav upravnega odbora, v kolikor spada v njihov delokrog.

Z ozirom na sklep glavne skupščine, da se imajo izvesti prvenstvene tekme rezervnih moštev, se pozivljajo klubi, ki te določbe ne morejo izpolniti, da javijo vzroke do 17. t. m. Vodstva klubov naj važnost in pomen prvenstvenih tekem rezervnih moštev prej temeljito preudarijo.

Prvenstvene tekme se bodo v LNP pričele sredi aprila.

Člane, ki se hočejo vezbati za nogometne sodnike, naj javijo klubi do 17. t. m. LNP. Klubi, ki nimajo na razpolago primernih oseb, morajo to istotako javiti. Klubi, ki ne bodo pravočasno poročali, se bodo kaznovali z globo 40 kron.

Pri prepustitvi sportnih prostorov drugim klubom se sme do nadaljnjih določb kot maksimalna odškodnina zahtevati od prvorazrednih klubov 10 % od brutto-dohodkov, pri drugorazrednih klubih 10 % od čistega dobička dotične tekme. Prestopki te določbe se bodo kaznovali z denarno globo do 1000 K.

Objava v »Sportu«, št. 6, glede prijav igralcev se izpopolnjuje v toliko, da se imajo prijaviti vsi igralci, ki pridejo v pošte za javne — prvenstvene ali drugačne — tekme. Glej tozadevno »Sport«, št. 23/1920 in 9/1921, in poročilo o glavni skupščini v današnji številki.

Upravni odbor je sklenil: Upravnim odbornikom, ki neopravičeno izostanejo od treh sej zaporedoma, se sme odvzeti funkcija in se na njihovo mesto kooptira v odbor namestnik. Od odbornikov, ki ne stanujejo stalno v Ljubljani, se redna udeležba na sejah upravnega odbora ne zahteva, pač pa velja zanje ista določba glede sej poslovnih pododborov.

S. K. Sava, Kranj, je spremenil svoj naziv v S. K. Triglav, Kranj.

SV. Vesna, Maribor, in Atl. S. K. v Vojniku se zabranjuje igranje tekem, dokler ne prijavita igralcev.

Za S. S. K. Maribor so prijavljeni: 428. Muslovič Ferdo, 429. Vogrinc Drago, 430. Stauber Rudolf.

S. K. Herta, Maribor, naj takoj javi, v koliko so vesti, da se je na zadnjem občnem zboru razdružila, resnične.

Tajnik.

RAZNO

Angleški olimpijski komite v finančnih težkočah. Zaključek leta 1920. je pokazal primanjkljaj 95.5 funtov. V svojem letnem poročilu izjavlja komite, da ne bo mogel obvladati vseh priprav za prihodnjo olimpiado, ako se ne bo zvečalo število članov.

V sovjetski Rusiji. O sportu v današnji Rusiji se je zelo malo čulo. Zato je tem bolj zanimivo poročilo, glasom katerega je sport v Rusiji dobil s sovjetskim režimom nov močan impulz. Kakor pa imajo vse stvari v Rusiji svojo posebnost, tako je tudi s sportom, ki ima oficialni značaj in spada pod upravo države. V Moskvi in Petrogradu so se vršile v preteklem poletju velike vojaško-sportne prireditve, ki so trajale skoro 14 dni. Katere panoge se posebno močno goje, o tem, žal, nismo dovolj informirani. Zvez in savezov v Rusiji ni, zato se goji sport v rdeči armadi. Kakor hitro se bo današnji sistem v Rusiji konsolidiral, se bo mnogo storilo tudi na polju sporta.